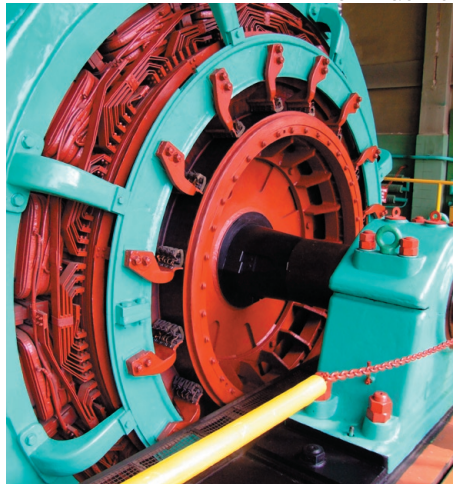

PROFILAKTYKA PRZECIWWYBUCHOWA W GÓRNICTWIE

JOANNA PRUCHNICKA
j.pruchnicka@cbidgp.pl

Jednym z najistotniejszych działań zmierzających do zapewnienia bezpiecznej pracy w warunkach podziemnych, a więc takich, gdzie zagrożenie wybuchem jest szczególnie wysokie, jest eksploatacja maszyn i urządzeń budowy przeciwwybuchowej spełniających specyficzne wymogi określone w przepisach prawnych. Specjalistyczne badania prowadzone w tym zakresie przez Ośrodek Pomiarów i Automatyki Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego, wykonywane są na podstawie uprawnień rzeczoznawcy ds. ruchu zakładu górniczego nadanych przez prezesa Wyższego Urzędu Górniczego. Dodatkowe świadectwa kwalifikacyjne „E” uprawniają specjalistów OPA do zajmowania się eksploatacją urządzeń, instalacji i sieci, w tym urządzeń w wykonaniu przeciwwybuchowym

Urządzenia oraz instalacje (systemy) przeznaczone do stosowania w przestrzeniach zagrożonych wybuchem są specjalnie zaprojektowane i wykonane tak, aby nadawały się do eksploatacji w takim środowisku. Badania rzeczoznawcze umożliwiają spełnienie jednej z podstawowych zasad bezpiecznej eksploatacji maszyn i urządzeń budowy przeciwwybuchowej dotyczącej ich użytkowania, konserwowania i przechowywania w sposób gwarantujący zachowanie właściwości przeciwwybuchowych, zgodnie z dokumentacją techniczno-ruchową. Stąd wymagają one nie tylko odbiorów technicznych po zainstalowaniu,

FOT.: ARC/CBiDGP

ale także regularnych kontroli okresowych.

W zależności od przeznaczenia, rozróżnia się urządzenia budowy przeciwwybuchowej:

- ☛ urządzenia grupy I - do stosowania w podziemiach i na powierzchni kopalń zagrożonych wybuchem metanu lub pyłu węglowego,
- ☛ urządzenia grupy II - do stosowania w innych gałęziach przemysłowych lub przestrzeniach zagrożonych wybuchem przez inne gazy, pary, mgły, pyły i włókna palne.

Dla zapewnienia bezpieczeństwa pracy i pewności ruchu w trakcie eksploatacji urządzeń budowy przeciwwybuchowej OPA przeprowadza ich badania, kontrole, pomiary i oceny stanu technicznego w następującym zakresie:

- ☛ odbiory techniczne urządzeń przed zainstalowaniem,

- ☛ odbiory techniczne w podziemiach kopalń, a w szczególności:

- ☞ odbiory techniczne urządzeń wraz z siecią zasilającą nowo zainstalowanych w wyrobiskach (pomieszczeniach) zaliczanych do stopnia „b” lub „c” niebezpieczeństwa wybuchu w polach III i IV kategorii zagrożenia metanowego (w środowisku gazowym zaliczanym do I grupy wybuchowości),

- ☞ odbiory techniczne urządzeń wraz z siecią zasilającą nowo zainstalowanych w wyrobiskach (pomieszczeniach) zagrożonych wybuchem gazów i par cieczy palnych innych niż metan, w szczególności wodoru, acetyleny i par oleju napędowego (w środowisku gazowym zaliczanym do II grupy wybuchowości),

- ☞ odbiory techniczne urządzeń wraz z siecią zasilającą nowo zainstalowanych w wyrobiskach niezagrażonych wybuchem, w tym kompleksów ścianowych o napięciu zasilania powyżej 1 kV),

- ☞ odbiory techniczne urządzeń wraz z instalacją zasilającą przed oddaniem do eksploatacji w przestrzeniach zagrożonych wybuchem substancji palnych w postaci gazów, par, mgieł, pyłów i włókien palnych należących do II grupy wybuchowości,

- ☞ kontrole okresowe urządzeń budowy przeciwwybuchowej grupy I i II znajdujących się w eksploatacji, przeprowadzane w miejscu zainstalowania.

Badaniami rzeczoznawczymi objętych jest szereg maszyn i urządzeń w wykonaniu przeciwwybuchowym wykorzystywanych pod ziemią, których stan techniczny wpływa w istotny sposób na bezpieczeństwo i jakość pracy osób je obsługujących. Wśród nich są między innymi: pola rozdzielcze, stacje transformatorowe, wyłączniki stycznikowe, kompaktowe i zespoły transformatorowe, maszyny urabiające i ładujące, przenośniki taśmowej i zgrzeblowe, urządzenia sygnalizacji szybowej, kołowroty i kolejki, lokomotywy akumulatorowe i spalinowe, sprężarki, wiertarki i wiertnice, wentylatory, silniki, oprawy oświetleniowe, osprzęt w wykonaniu ognioszczelnym, wzmocnionym i iskrobezpiecznym.

Szczegółowe informacje na temat badań, pomiarów i odbiorów urządzeń budowy przeciwwybuchowej oraz innych działaniach Ośrodka Pomiarów i Automatyki można uzyskać w Centrum Badań i Dozoru Górnictwa Podziemnego w Łędzinach (www.cbidgp.pl) oraz podczas Międzynarodowych Energetycznych Targów Bielskich ENERGETAB 2014, odbywających się w dniach 16-18 września br. w Bielsku-Białej.

**Serdecznie zapraszamy
do odwiedzenia stoiska
Centrum Badań i Dozoru
Górnictwa Podziemnego**

**Sp. z o.o.
– stoisko T13.**